

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Організаційно-правові форми ведення бізнесу

підготовки _____ **бакалавра** _____
(назва освітнього рівня)

2021 рік

РОЗРОБЛЕНО: Львівський національний університет імені Івана Франка

Розробник: к.е.н., доцент кафедри статистики Прокопович-Павлюк І.В.

Обговорено та рекомендовано до впровадження Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

“27” серпня 2021 року, протокол №1

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни “Організаційно-правові форми ведення бізнесу” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та належить до циклу вибірових дисциплін для студентів Університету.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є форми бізнесу, оподаткування, виробниче та кадрове забезпечення бізнесу, комерційні угоди, зовнішньоекономічна діяльність суб’єкта бізнесу.

Міждисциплінарні зв’язки з навчальними дисциплінами загальноєкономічної підготовки, зокрема, «Мікроекономіка», «Статистика», «Економічна статистика», «Інформаційно-комунікаційні технології».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Організаційно-правові аспекти започаткування бізнесу.
2. Організаційно-правові засади ведення бізнесу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою* курсу є формування у студентів ґрунтовних теоретичних та практичних знань з організації та правових форм ведення бізнесу..

1.2.*Основними завданнями* дисципліни “Організаційно-правові форми ведення бізнесу” є:

формування системи знань про види та форми бізнесу, порядок створення та реєстрації суб’єкта бізнесу, форми оподаткування, ліцензування та патентування діяльності, про захист комерційної таємниці та укладання комерційних угод, про податкові розрахунки і звітність, про юридичну відповідальність за правопорушення в сфері бізнесу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- організаційні форми та види економічної діяльності;
- порядок реєстрації суб’єкта бізнесу;
- підстави та порядок припинення підприємницької діяльності;
- все про державну підтримку підприємництва;
- елементи організаційного забезпечення бізнесу;
- порядок ліцензування та патентування діяльності;
- організацію ціноутворення та укладання комерційних угод;
- правові основи регулювання конкуренції.

розуміти: принципи підприємницької діяльності, логіку розроблення бізнес-плану, правовий статус майна суб’єкта бізнесу, правові аспекти відповідальності ведення бізнесу, суть державного регулювання бізнесу.

вміти:

- розробляти установчі документи та бізнес-план суб’єкта бізнесу;
- користуватися електронними сервісами для реєстрації суб’єкта бізнесу;
- вибирати тип і переваги обраного суб’єкта бізнесу;
- розробляти бізнес-план з організації бізнесу;
- розраховувати необхідний обсяг ресурсів для започаткування бізнесу;
- формувати основні типи документів в системі документообігу суб’єкта бізнесу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин /3 кредити ECTS.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАПОЧАТКУВАННЯ БІЗНЕСУ

Тема 1. Сутність, правова основа та форми бізнесу

Сутність та природа бізнесу. Ідея бізнесу. Способи входження в бізнес. Правова основа бізнесу. Організаційно-правові форми бізнесу. ФОП. Приватне підприємство. Господарські товариства. Об'єднання підприємств

Література: [1, 2, 9, 11]

Тема 2. Організаційно-правові засади реєстрації бізнесу

Нормативно-правове забезпечення реєстрації бізнесу. Установчі документи. Реєстрація ФОП. Порядок реєстрації підприємства. Особливості реєстрації фермерського господарства. КВЕД. Вибір виду економічної діяльності. Ознаки юридичної особи. Адміністративні реєстри. Реєстрація платником податків.

Література: [4, 5, 7, 12]

Тема 3. Вибір оптимальної форми оподаткування

Види податків і обов'язкових зборів. Спрощена система оподаткування суб'єктів бізнесу. Загальна система оподаткування. Єдиний соціальний внесок. Вибір форми оподаткування. Формування та подання звітності.

Література: [3, 8, 13, 17]

Тема 4. Державне регулювання бізнесу

Поняття, суть і принципи державного регулювання бізнесу. Державна підтримка підприємництва. Органи, що здійснюють державне регулювання бізнесу, та їх правовий статус. Деререгулювання підприємницької діяльності

Література: [1, 10, 11, 13, 17]

Тема 5. Планування діяльності бізнесу

Функції та структура бізнес-плану. Послідовність розробки бізнес-плану. Сутність, завдання і технологія розробки фінансового плану. Складові елементи фінансового плану бізнесу. Планування фінансових індикаторів функціонування бізнесу.

Література: [15, 17, 19, 20, 22]

Тема 6. Підстави та порядок припинення бізнес-діяльності

Поняття та підстави припинення діяльності суб'єкта бізнесу. Ліквідація та реорганізація суб'єкта. Банкрутство: учасники, порядок та судові процедури. Особливості банкрутства фізичної-особи підприємця.

Література: [1, 4, 9, 10]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Тема 7. Організаційне забезпечення бізнесу

Сутність і складові елементи організаційного забезпечення бізнесу. Обґрунтування визначення потреби компанії в персоналі. Підбір персоналу та оформлення трудових відносин з найманим працівником. Особливості управління організаційним розвитком компанії. Майно суб'єктів підприємництва, їх правовий статус.

Література: [8, 12, 14, 15]

Тема 8. Ліцензування та патентування бізнесової діяльності.

Економічна сутність і суб'єкти ліцензійних відносин у сучасних умовах господарювання. Патентування підприємницької діяльності. Роль нематеріальних активів у процесі лідерського позиціонування.

Література: [13, 17, 19, 22, 24]

Тема 9. Організація укладання комерційних угод та захисту комерційної таємниці

Поняття і види комерційних угод. Організація ціноутворення при укладанні угод в бізнесі. Укладання комерційної угоди. Контракт купівлі-продажу. Поняття комерційної таємниці, критерії її визначення. Захист комерційної таємниці)

Література: [1, 8, 10, 18, 23]

Тема 10. Конкуренція в бізнесі

Конкуренція в системі бізнесу. Поведінка бізнесмена в конкурентному середовищі. Монополізм та антимонопольне законодавство

Література: [1, 17, 22]

Тема 11. Юридична відповідальність за правопорушення в сфері підприємництва

Поняття та види юридичної відповідальності у бізнесі. Господарсько-правова відповідальність суб'єктів бізнесу. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері бізнесу. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері підприємництва.

Література: [1, 10, 13]

Тема 12. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єкта бізнесу

Організаційно-правові засади митної справи в Україні. Митні платежі та митна вартість товарів. Класифікація товарів у УКТЗЕД. Митні режими. Контрабанда та порушення митних правил.

Література: [1, 13, 18, 19]

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні та інструктивні матеріали

1. Господарський кодекс України від 16.03.2004 № 436-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua
2. Класифікація організаційно-правових форм господарювання (ДК 002:2004). К.: Держспоживстандарт, 2004. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Закон України від 04.02.2009 № 913-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua.
6. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992. № 3322-XI. Документ 2657-12, [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua
7. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств. Затверджене Наказом Держкомстату України 16.12.2009 р. № 481. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум. : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Наукова та навчальна література

Основна

8. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навч. посібник. Одеса: ФОП Бондаренко, 2018 р. 305 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1860_50378142.pdf
9. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. — К. : КНЕУ, 2017. — 311 [1] с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25208/stvoren_vlasn_17.pdf?sequence=1&isAllowed=y
10. Крамаренко А. О. Основи бізнес-законодавства: навчальний посібник для студентів. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 172 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2018-11-19/Kramarenko.pdf>
11. Найбільш поширені організаційно-правові форми ведення бізнесу. Практичний посібник. Електронний ресурс. URL: <https://legal100.org.ua/nova-pam-yatka-pro-naybilsh-poshireni-organizatsiyno-pravovi-formi-vedennya-biznesu/>
12. Підприємництво: підручник для слухачів курсів проф. перепідготовки військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей в Україні (проект «Норвегія-Україна») Крисоватий А., Коруц У., Островерхов А та ін. За ред. А. Крисоватого. К.: Друкарський двір Олега Федорова, 2021. – 332 с. URL: <https://ifsa.kiev.ua/vidannya/pidruchnyk-pidpryyemnytstvo-dlia-sluhachiv-kursiv-profesiinoi-perepidhotovky-viiskovosluzhbovtziv-veteraniv-ta-chleniv-ikhnikh-simei-v-ukraini-proiekt-norvehiiia-%E2%80%93-ukraina.html>
13. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 424 с. URL: <https://dokumen.pub/978-617-511-223-6.html>

Допоміжна

14. Кубіній Н.Ю. Основи бізнесу: навчальний посібник. Ужгород, 2013. – 204с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewikjaWuxN_uAhUOt4sKHYLDAxoQFjABegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fspace.uzhnu.edu.ua%2Fjsui%2Fbitstream%2Flib%2F21412%2F1%2F%25D0%259A%25D1%2583%25D0%25B1%25D

[1%2596%25D0%25BD%25D1%2596%25D0%25B9%2520%25D0%259D.%25D0%25AE.%2520%25D0%259E%25D1%2581%25D0%25BD%25D0%25BE%25D0%25B2%25D0%25B8%2520%25D0%25B1%25D1%2596%25D0%25B7%25D0%25BD%25D0%25B5%25D1%2581%25D1%2583%2520%2528%25D1%2586%25D1%2596%25D0%25BB%25D0%25B0%2520%25D0%25BA%25D0%25BD%25D0%25B8%25D0%25B3%25D0%25B0%2529.doc&usg=AOvVaw2_F7GCJaPzfvIVeQ1chbUx](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewi18rjow9_uAhUImYsKHRFCBooQFjAAegQIAhAC&url=http%3A%2F%2Finternal.khntusg.com.ua%2Ffulltext%2FPAZK%2FUCHEBNIKI%2Forgan_agrobizn_1_2012.pdf&usg=AOvVaw2_F7GCJaPzfvIVeQ1chbUx)

15. Мазнев Г.С., Лагода Т.О., Піпіна Т.С., Півень А.В. Організація агробізнесу та підприємництва: навч. посібник для підготовки до здачі модулів. Ч.1. Харків, 2012. 129 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewi18rjow9_uAhUImYsKHRFCBooQFjAAegQIAhAC&url=http%3A%2F%2Finternal.khntusg.com.ua%2Ffulltext%2FPAZK%2FUCHEBNIKI%2Forgan_agrobizn_1_2012.pdf&usg=AOvVaw2_F7GCJaPzfvIVeQ1chbUx
16. Матковський та ін. Бізнес-статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2016 р. 280 с.
17. Мельников А.М., Коваленко О.А., Пундяк Н.Б. Основи організації бізнесу: навч. посібник. Під заг. Ред. А.М. Мельникова. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 200 с. URL: https://cul.com.ua/preview/osn_organ_biz_Meln.pdf
18. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування. Навч. посібник / За редакцією Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. К.: Центр учбової літератури, 2010. 648 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1370/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%BA%D0%B8%20%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.Pdf>
19. Орлова К.С. Управління бізнесом: підручник. [Електронне видання]. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 2019 р. 319 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7528/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
20. Підприємницька діяльність та агробізнес. За ред проф. М.М. Ільчука. Київ: Вища освіта, 2006 р. 545 с. URL: <https://lib.eu/book/3011677/1d6cb7?regionChanged=&redirect=158295055>
21. Поняття, види та організаційні форми підприємств. Стаття. Сайт LIGA360. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DG050751>
22. Синицина А.Г. Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності. Конспект лекцій. Харків: ХДУХТ, 2019. 93 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2065_85675251.pdf
23. Статистика підприємств: навч. посібник С.О. Матковський та ін.; за ред. С.О. Матковського – К: АЛЕРТА, 2013. – 560 с.
24. Тіханова Т.Ю. та ін. Основи бізнесу. Одеса, 2007 р. 188 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewiK5e2sxd_uAhVOiYsKHVT8AlQQFjAAegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fwww.twirpx.com%2Ffile%2F1260390%2F&usg=AOvVaw2WRLl07lcLaatYM2k5uK5c

Періодичні наукові та науково-практичні видання

☐ Статистика	☐ Бізнес-інформ
☐ Регіональна економіка	☐ Ліга: закон
☐ Економіка та бізнес	☐ Бізнес-навігатор

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Прокопович-Павлюк І.В. Організаційно-правові форми ведення бізнесу: Методичні матеріали до практичних занять (для студентів усіх спеціальностей). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 28 с.

2. Прокопович-Павлюк І.В. Організаційно-правові форми ведення бізнесу: Методичні матеріали для самостійної роботи (для студентів усіх спеціальностей). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 20 с.

3. Організаційно-правові форми ведення бізнесу. Електронний навчальний курс. Режим доступу: <https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4579> (для зареєстрованих користувачів).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<i>Організація, установа.</i>	<i>Адреса Веб-сайту</i>
1. Кабінет міністрів України	https://www.kmu.gov.ua/
2. Департамент державної реєстрації та нотаріату	http://ddr.minjust.gov.ua/
3. Єдиний портал державних послуг «Дія»	https://diia.gov.ua/
4. Державна служба статистики України.	http://ukrstat.gov.ua/
5. Головне управління статистики у Львівській області.	http://lv.ukrstat.gov.ua/
6. Державна податкова служба України	https://tax.gov.ua/
7. Інформаційний сайт Бухгалтер 911	https://bukhalter911.com
8. Інформаційний сайт Дебет-кредит	https://dtk.com.ua/

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Критерієм успішності засвоєння навчальної дисципліни "Організаційно-правові форми ведення бізнесу" є позитивна оцінка (відповідно до шкали оцінювання досягнень студента в ECTS) за:

- виконання тематичних, модульних та підсумкових тестових завдань різних рівнів складності;
- розв'язування тематичних і комплексних практичних завдань;
- виконання аналітичних, дослідницьких робіт;
- написання проміжних та підсумкового модульного контролю.

Розподіл балів, які присвоюється студентам

Вид роботи	Форма роботи	Бали	
		денна форма	заочна форма
Активність під час аудиторної роботи	Семінарські та практичні заняття	10	
Виконання домашніх завдань	Практичні завдання	15	
Написання тестових завдань	Тести в системі Moodle	30	
Написання бізнес-плану (робота в групах) або підготовка індивідуального аналітичного дослідження	Презентація бізнес-плану	20	
Підсумковий модульний контроль	Підсумкова контрольна робота	25	
Разом		100	

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	За національною шкалою
		Залік
90 – 100	A	<i>Зараховано</i>
81-89	B	
71-80	C	
61-70	D	
51-60	E	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Виходячи з основних навчальних цілей вивчення дисципліни визначені такі основні засоби (табл. 5.1)

Таблиця 5.1 –Засоби діагностики успішності навчання та дидактичні матеріали

Ціль, об'єкт оцінювання успішності	Дидактичні засоби досягнення	Дидактичні матеріали
Засвоєння основних понять і термінів	<ul style="list-style-type: none"> ■ Усне бліц-опитування ■ Письмові диктанти ■ Тестування 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Контрольні запитання ■ Тестові завдання
Засвоєння методики розрахунку аналітичних показників	<ul style="list-style-type: none"> ■ Тестування ■ Розв'язування практичних завдань у межах певної теми 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Тестові завдання ■ Практичні завдання
Розвиток навиків застосування аналітичних методів і показників аналізу сфери бізнесу	<ul style="list-style-type: none"> ■ Розв'язування практичних завдань у межах певної теми 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Практичні завдання
Розвиток навиків самостійної та командної роботи	<ul style="list-style-type: none"> ■ Презентація різних форм бізнесу (робота в групах) ■ Бізнес-план ■ Виконання індивідуальних аналітичних робіт 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Тематика робіт, методичні рекомендації до їх виконання

Автор _____ / Прокопович-Павлюк І.В.
(підпис)
(прізвище та ініціали)